

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 1.

Brasiovu 15/3 Ianuariu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 13/1 Ianuariu 1870.

Cu aceleasi simtieminte, dorintie si aspiratiuni, cu cari amu pasitu in anulu trecut, intramu si in anulu 1870. Amu simtitu atunci, ca suntemu ignorati, umiliti si drepturile n6stre sunt calcate; amu doritu, c6 anulu ce au trecut se ne redice din starea de eloti, se ne red6 drepturile posediute; amu asteptatu la impacarea nationalitatiloru spre fericirea patriei, amu aspiratu pentru scopulu acest'a la una perfecta contielegere si solidaritate intre noi, fiinduca amu creditu, ca numai asia vomu pot6 pasi cu demnitate c6 natiune facia si cu natiunile patriei.

Mai nemicu din ceea ce amu asteptatu dela densulu nu ne las6 dreptu eredire anulu 1869! In locu se fimu recunoscuti in drepturile n6stre, se fimu reabilitati in on6rea n6stra nationala politica, amu fostu inca mai multu ignorati si tractati preste pitioru de catra antagonii nostri politici. Una inse totusi ne a adusu anulu espiratu si ac6st'a este prim'a aurora a unei concordia si solidaritati nationale politice, intielegemu conferinti'a din Mercuria si rezultatele sale politice. — Departe de a crede unoru temeri, ca adica se ar' fi afiatu 6meni slabi si servili, cari si ar' fi ecsecutatu activitatea loru pentru pasivitatea romaniloru la alegeri inaintea regimului maghiaru cu cuventu, ca ar' fi lucratu in interesulu acestuia, departe de a crede, ca in sirurile natiunei romane se voru mai afl6 inca de aceia cu mintea sanet6sa si cu anim'a la locu, cari se mai cr6da promisiuniloru amagit6rie, suntemu in deplina convingere, cumca astadi natiunea din Transilvania -si este chiara despre atitudinea, ce trebuie se i6 si in anulu viitoriu.

Dupace t6te natiunile imperiului austro-maghiaru astadi pretindu cu una v6ce energica autonomi'a si drepturile sale, natiunea romana transilvana nu p6te se fia cea din urma, care se pretinda pentru sene egal'a indreptatire nationale politica ce i se cuvine intre marginile imperiului acestuia. Nu se p6te, c6 una natiune atatu de numerosa, c6 cea romana, se devina prad'a unei politice egoistice si se sierb6sca c6 materialu binevenitu planuriloru si mai egoiste, candu ea se simte a fi unu factoru constitutiviu in statu si c6 atare da dovedi destulu de pipaite.

Situatiunea devine totu mai critica. Una miscare ne mai pomenita se manifesta pre-totindenea in sirurile nationali. Er6 de asteptata, ca dualismulu va produce resistinti'a tuturor natiuniloru scurtate in drepturile sale. Opositiunea in Transilvania a si reportatu una invingere. In urma pusetiunei, ce a t6nutu natiunea cecha, pol6na, slovena etc. s'a escatu una crise ministeriale in Vien'a, care, catu de curundu va trebui a se resolv6 in fav6rea impacarei nationalitatiloru. — De si ac6st'a crise se au amanatu pre catuva t6mpu, suntemu cu t6te aceste tare in credintia, ca ce s'a amanatu nu s'a delaturatu. Totu asia suntemu perfectu convinsi, cumca inaugurarea unei politice amicabile nationalitatiloru in Austri'a nu va pot6 reman6 fara reflexu si asupra politicei din Ungari'a. — T6ta lumea recun6sce adeverulu, dupa care regatulul nostru nu va ajunge nici odata la una

consolidare si intarire durat6ria, pana candu va av6 de malcontenta maioritatea precumpanit6ria a locuitoriloru sei. Indesiertu se voru impulp6 barbatii de statu maghiari a crea prin fortia din sange romanu si slavu unu corpu maghiaru; moritoriloru nu le este datu a se lupt6 in contra elementeloru si 6meni c6 si noi suntu si aceia din areopagulu din Pest'a si, sil6sca-se catu se voru sil6, poterile loru se voru margin6 acolo, unde spiritulu nationalu le va contrast6.

Spiritulu nationalu nu lipsesce nici romaniloru nici slaviloru din Ungari'a si ac6st'a ne mangaia f6rte.

Una dorintia avemu numai, c6 in venarea scopulu luptei n6stre politice se ne alaturamu fara esceptiune umeru la umeru desbracandune de orce singularitate si ambitiune, care dela 1865 inc6ce pana mai eri — cu consecintiele loru — facea se cr6da lumea austriaca si Europ'a intr6ga, ca romanii suntu multumiti cu starea tieiei si a natiunei loru, sub constitutiunea maghiara. Astadi inse multiamita diuralistice, care ne a sustienutu si in Austri'a si in afara, nu este unulu, care se mai cr6da, ca romanii suntu de6kisti. Gratia luptatoriloru!

Ni se scrie din Vien'a, cumca in cercurile nationali de acolo — este mare mirarea, cum romanii din Transilvania, cari pretendu a nu fi multumiti cu starea loru presenta, totusi nu manifesta mai cu nici una ocaziune ac6st'a nemultumire pre calea legale constitutionale, care se crede, ca nu le este de totu inchisa. Noi din partene intielegemu prea bine ac6st'a mirare si suntemu tristu convinsi de aceea, ca d6ca natiunea romana c6 intregu nu va pasi cu orice ocaziune energicu pentru drepturile sale, ea -si va perde recun6scerea natiuniloru conlocuit6rie atatu, catu si a natiuniloru esterne.

D6ca prin urmare mai avemu vreo dorintia pentru anulu acestu viitoriu, acea este, c6 romanii transilvani, cari aspira c6 natiune la deplin'a recun6scere din partea celorlalte natiuni, se se reculega in momentulu supremu si pasindu pre calea cea singuru mantuit6ria si practica a solidarit6tei politice, se se inc6rde din respoteri a-si recastig6 respectulu si stim'a cuvinita inaintea lumiei intregi. Ac6st'a se p6te numai atunci, d6ca partit'a nationala romana din Transilvania se va organis6 mai bine c6 atare si va continu6 seriosu si energicu lupt'a constitutionale pentru patria, dreptu si nationalitate cu orice ocaziune. —

Din campi'a Transilvaniei.

Torturi constitutionali.

In momentele, candu se bucina in Europ'a, ca libertatea constitutionale in Ungari'a se prinde de mana cu ceea a Marei Britanie, pre candu in diet'a din Pest'a se vorbiea de desfiintierea bataii corporali, 6r' cas'a de susu afl6 de tempore a o sustien6 pentru nenobili, pe atunci se ecsercit6za si torturi si crudimi etnice, prin unele locuri! Asia ne scrie unu bravu domnu, proprietariu in Sangiorzulu din Campi'a despre modulu torturii:

„In campi'a Transilvaniei in cerculu Ormenisiului s'au introdusu prin solgabireatu d6ue media de tortura. Unulu e: **legatu in fidilesiu**, cealaltu: **canciuca**. Legatu in fidilesiu e urmatoriulu: La individulu prinsu ei l6ga cotele manelor cu una fune (streangu) indereptu sucite manele la olalta, ilu depunu la pamentu cu pitio6rele legate in lantiu; apoi prin manele legate tragu

genunchii pitio6reloru pana la degete, ganjescu cotele detrase si asia tragu pe sub genunchi si cotele manelor unu resteu s6u o c6da de sapa; punu langa elu unu ciuberu de apa si una fune in semnu, ca merita a se arunc6 in apa si a se spendiur6 cu funea, ilu tienu asia pana candu nu se simte vreo 8—10 6re; apoi mai incolo aplica pedepsela dictate. Asia a legatu fidilesiu judele comunale din Tusiu din mandatulu solgabiroiatulu (judeciulu de cercu) pe unu Manu Iosifu din Tusiu, pentruca a furatu unu stupu. Mediulu de tortura „canciuca“ e, ca pe omulu suspitosu lu prindu, lu desbraca de vesmentele de susu, precum si de camesia, apoi in pelea g6la cu unu corbaci cu patru (4) plesne atatu lu bate adjunctulu si pandurulu; pana candu impr6sca sangele asia, catu dupace se usca trebuie taiate bucatile de pele cu f6rfecele. Una canciucare astfelu s'a intemplatu in Uliesu mare la inceputulu lunei acesteia, unde dintre vreo 30 6meni detienuti au canciucatu — vreo 11 — pandurulu, unu secu, si d. adjunctu Trucza Andr6s. Fiindu de facia si mari'a sa d. solgabirau Siko Lajos, firesce, ca pe rondu i au bagatu in curtea d. Desy S6ndor, desfatanduse in canciucare, c6 imperatii Romaniloru la amphiteatre. Ambe aceste media de torture suntu aratate la locurile competente. precum si folosirea loru, speramu, ca voru av6 rezultatu doritu, d6ca mai e simtiu de umanitate. —

Pe candu inalt'a dieta, petrunsa de spiritulu timpulu etc. se straduesce a sterge si pedepsela trupesci, 6ca solgabiraele de ungerii aducu in vi6tia legate in fidilesiu si canciucare etc.!

Te rogu Dle Red., a da acestu adeveru redigeatu publicitatii. Despre adeveru ieau orcandu respunderea pe mine. Amu veditu cu ochii pe unu fiu alu lui Durducu Petre, pana candu mamasa i a taiatu inflatorele de pele redicata de bataia corbaciului.“ —

Indesiertu se si facu legile, d6ca si atari Pasi mici n'au simtiu de umanitate la ecsecutarea loru, mai vertosu, candu le cade cate unu Durducu in mana. — Dreptu nationale! —

Sighisi6r'a 19/31 Decembre. (Afaceri scolare, lucruri metafisice, des-si organisarea beseric6sca.)

Resultatulu conferintieloru din 22 Septembrie si 24 Octobru c. v. t6nute in Sighisi6r'a intrebi scolari (vedi „Gaz. Trans.“ Nr. 93) au provocatu necesitatea si a unei a trei'a conferintia, care s'a t6nutu in 3 Dec. c. v.

Dupa sunetulu „Gaz. Transilv.“ Nr. de susu unii din preotimea n6stra, sarea pamentulu si lumin'a s'au t6nutu, cu ocaziunea conferintieloru din 22 Sept. si 24 Oct. strinsu la intiesulu santei evangeli6, pre care o lege poporulu, ca „multi suntu chiamati, dara pucini alesi.“

Atari preoti au doveditu si la conferinti'a din 3 Dec., parte prin absentare, parte — din cei ce s'au infaciosiatu — prin patienti'a sa stoica in indiferentismu, ca suntu intru adeveru demni de chiamarea sa.

Cu t6ta ac6sta indiferentia si nepasare a sarei pamentulu si a luminei lumii — o caracteristica a respectiviloru, ipsissima verba a unui asore de scaunulu protopopescu, „ca pre romanu se nu lu scoti din prostia(!), d6ca vrei se fia fiu alu imperatit6i ceriului“ — totusi s6u efaptu mai multe concluse de insemnatate in trebi scolare: ducerea uniforma a diurnaleloru de incursiuni si erogate scolare in t6te comunele, asternerea listelor de lenevire in finea fiacarei lune la diregatori'a politica, denumirea unei comisii centrale scolare, aratarea la diregatori'a politica despre introducerea didactrului si rogarea pentru asistenti'a la incasarea acestoru incursiuni in casu de necesitate etc. etc.

Fara privire la aceea, ca aceste concluse s'au adusu prin aclamatiuni, totusi unii preoti „chia-

mati" si si „alesi“ — 3 asesori de scaunul protopopescu — n'au vrutu se subseria esibitele, conceptate in conferinta, catra diregatori'a politica.

Unulu a remasu consecinte, doi au fostu celu pucinu miscati la subscriere.

Ce se faci cu poporul, déca „sarea pamentului si lumin'a lunei“ nu mai sara si lumina?!

In comun'a Danesiu a introdusu tinerulu parocu evang. o scóla la tinerimea esita din scóla, in care se propuna scrierea, cetirea, istori'a sasiilor, sciintie economico-rurali, cunosciintie despre articuli insemnati de legile presente, si despre constitutiunea besericea etc. etc.

Un'a atare scóla s'a infiintiatu si in Sighisior'a, unde se propunu de 5 ori cate 2 óre pre septemana, asemenea obiecte, tinerimei si barbatimei romane, cu acea oserbare, ca aici s'a intreprinsulucru de mireni, nu de preoti, si ca preotimea din Sighisior'a privesce aceste conveniri ale poporului de „adunari desierte, unde se clevetesce si spunu minciuni“, esprimare — in beserica facia cu poporul. (?)

Poftimu, a 9-a minune intra 19 suta de ani!

Visitatiunea comunelor nóstre besericesci din tractu a percursu pana la o comuna. Misiunea rsm. d. Prota n'a fostu asta data pré usiora, ca-ci pre langa compunere si ecsaminarea computurilor besericesci, au avutu fórtu multu a se luptá cu poporul in trebi scolarie.

Ma dupa sciri positive suntu si casuri, unde 2 dile n'au ajunsu, spre compunere si ecsaminarea ratiociniului besericescu, ci s'au insarcinatu cu acelea preotulu si juratii besericea.

Déca s'ar fi mai luat la protocolulu de visitatiune cate o notitia si despre modalitatea agendelor parochiali, — ca protocoale de esibite besericesci si scolarie nu se pórtu in nici un'a comuna, ca ordinatiunile si circularele archidieceane s. a. scie numai a tóte sciutoriulu, pre unde suntu aruncate si ratacite, ca de archive parochiali nu póte fi pomana, — apoi erá de lipsa timpu de 5—6 dile pentru un'a comuna.

Mi se pare, ca organisarea besericelor si presbiteratelor ardelené dupa stat. organ. s'a ordinatu printr'unu circulariu archidieceanu (Nr. 771 dto. Iuniu?) a. c. asia, incatu se se coresponda in viitoriu § 45, 62 din stat. organ. si se póte abmíte pe Duminec'a Tomei la sinodulu eparchiale.

Nu sciu, incatu este acésta organisare in eparchi'a nóstra efeptuita, ca-ci diurnalistic'a nóstra n'a fostu pré ocupata de acestu materialu. Voru fi relatatu respectii dd. comisari, cari au fostu insarcinati cu acésta, póte, la locurile de susu despre starea lucrului, ce nu debe se scia si publiculu?

Póte dintr'alte protopresbiterate, dara din tractulu Sighisioréi inca nu!

Ma suntu si altele inca, in care asemenea, pana astadi nu s'a facutu nici unu pasu in privinti'a acést'a, cu tóte, ca ocaziunea visitatiunei a fostu cea mai apta pentru acestu scopu, pentru ca asia se crutia parte spelese besericelor, parte trapedulu, si ostenel'a comisariilor, si timpulu scumpu alu poporului.

Ianuariu 1870 este la usia, Februaru la pórtu; parochiale si presbiteratulu nostru, ma, diu, inca si alte, suntu neorganisate.

Pentru ce au luat congressulu nationalu §§ 45, 62 in statutulu organicu?

Organele besericea nóstre subalterne suntu pré virtuóse in proverbialu seu, „ca inca avemu timpu“; si „la totu carulu de óle ajunge o maciuca a prostulu“, dara in afaceri de aceste debe dóua si trei topóre archidieceane.

Déca nu se voru intrebuintá de susu mesurile cuviintiose, sub aceste auspicia va veni si Duminec'a Tomei, va trece si va veni éra; si statut. nostru organ. se va odihni, precum multe alte ordinatiuni archipastoresci, in Domnulu. — X.

Trei pusetiuni

din rubricelé unui diurnalu de indurare alu unui canonicu romanu.

In dilele acestea, avendu norocirea siórecelui de a poté intrá pre furisiulu intre chartiele unui domnu canonicu romanu din Gherl'a, din intemplare — mi vení la mana si unu diurnalu de „erogatiuni in numele Domnului“, cosutu la olalta din cateva cóle. In diurnalulu acesta erau insemnate faptele de indurare ce le facu domnulu canonicu in timpu dela 4 ani incóce si le tienea in ascunsu, standu mortisiu pre langa dis'a santei scripture: ca „ce dai cu drépt'a se nu scia stang'a“.

Deschidendulu cu graba observai intre alte pre pagin'a scrisa din urma cam pre la midiulocu

si nesce pusetiuni insemnate facia cu pung'a fiacarui omu.

Dreptu, ca e frumosu lucru cea ce dice Gelliu c. 10, c. 25: „Eximia est virtus praestare silentia rebus“, si mi ar' placé cá se lu potu ascultá si asta data, dar' pre langa tóte asta data nu potu tacé. De si modesti'a domnului canonicu asi poté se o vatamu prin acesta — me voiu incercá totusi a desvelí numai trei pusetiuni, si acésta o facu cu atatu mai alesu cá se mai incete lumea cu strigarile sale cele neintielese. Faptele domnului canonicu suntu recunoscute in publicu mai de multi ani, suntu cunoscute cu desclínire inaintea acelora, cari fura norociti a fi mai pre aprópe de domni'a sa, nu i punu inse numele pre chartia asta data, pentru ca pusu este acela in cartea vietiei eterne, unde si cele ascunse tóte le dá tatalu celu cerescu la ivela. Faptele domnului canonicu pre terenulu scolasticu suntu cu multu mai cunoscute inaintea multor'a decatu se nu póta conchide cei celu cunoscu si la numele domniei sale in obiectulu de facia. Nici se cugete cineva, ca atata e totu din viéti'a domniei sale, catu voiu se producu cu cele trei pusetiuni, venitoriulu va arató cele ascunse, si trecutul e in stare se ne intarésca sperarea si mai tare in venitoriu, ci cá dela aceste se conchida fara partialitate si la alte pusetiuni mai mici, ce se afla totu in acelu diurnalu, precum si la acele pusetiuni ce le a pusu domnulu canonicu mai inainte de 3 ani:

a) la unu omu, care — mi taia lemne, pre langa plata cuvenita, planganduse, ca n'are din ce se-si faca casa, si ca e silitu se intre éra in slusba iobagésca, i amu daruitu cá se si faca casa 100 fl.“

b) Suma care amu daruit'o de 4 ani incóce pre sém'a scolariloru seraci si altoru carturari lip-siti de midiulóce face 1421 fl.

c) La ómeni cunoscuti si la némuri totu de atunci incóce amu datu 1208 fl.

Éta acestea suntu cele trei pusetiuni din diurnalulu de indurare alu domnului canonicu! Nu amu folositu asta data nici o flóre oratorica, pentruca nu suntu de lipsa cuventele impenate, unde vorbescu faptele.

De s'ar aflá cineva, care se se indoiésca in cele produse, sperezu cá venitoriulu prin altele asemenea va fi in stare cá se luaduca la credentia*).

A eno barbu m/p.

UNGARIA. Diet'a se va reintruní in 14, candu se voru propune mai multe proiecte de lege si se crede, ca si legea municipale si de alegere pentru dieta.

Diurnalele maghiare si chiaru si „P. Napló“ vorbescu cu multa ingrigire despre modulu, cum s'ar poté domolí torentele agitatiuniloru nationale si provóca tóte partitele la strinsa concordia si pasire in contra. Nemultumirile din confiniale militari croato-slavóne si romane le facu cea mai mare duróre de capu, si la cei ce afla cu cale, cá se se inadusiésca cu forti'a prin armata maghiara, le e téma de erumperea unei revolutiuni, a le carei rezultate nu se potu precalculá; si de aici altii dau consiliu, cá se se corumpa persónele cele cu influentia dintre antagonii nationalisti. Se mai caiescu, ca si calatori'a Mai. Sale in Orientu o esplotéza slavii — cá midiulocu de agitare, cumca intre Turci'a si monarchi'a austriaca s'ar fi facutu aliantia spre asuprirea nationalitatiloru vecine.

Foiele partitei ostasiesci din Vien'a inca sufla in spudi'a nemultumiloru regimentelor confiniarie, si in „Magyar Allam“ bar. Jozsika crede, ca in caus'a dalmatina se vede man'a camarilica indreptata asupra egemoniei maghiare. In contra la tóte aceste facu provocare, cá in tóte anghiuirile, cei dela putere, ma si tóta natiunea, se se uniésca la o actiune energica, la care se si provóca fara a cugetá la concesioni de drepturi perfectu egale pentru nationalitati, cari suntu midiulocu pabei milenarie unicu! —

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a 8 Ian. Toti ministrii Cislaitaniei — si au datu demisiunea la Mai. acésta o dechiará primulu ministru Taaffe in sie-

* De ce se retaci numele unui asemenea barbatu? Nu e d. prepositu Macedonu Popu? — Red.

dinti'a comisiunei pentru compunerea adresei, in care se ceti si proiectulu de adresa. Mai. Sa a primitu dimisiunile fara a decide asupraele. Cuprinsulu adresei tiene la constitutiunea din Decembre, ea e o perifrasede cuventului de tronu si arata calea de a recunósce dorintiele privitorie la cestiunea constitutiunei si a autonomiei tieriloru, precum si la aplanare, asteptandu dela regimu a deschide calea la o stare mai paciuita, inse numai prin modificarea constitutionalá! „Fara de a se lepada de propria nationalitate e deschisu drumulu la tóte popórele unite sub sceprulu Mai. Tale pe terenulu progreselor alu datineloru si culturai a avé unu campu catu de largu de activitate si de productiune pe calea legiuita“, suntu cuvintele adresei si ale maioritatiei comisiunei, care pana acuma nu se aflá in gur'a lor. Se asteptamu inse desbaterea adresei si decisiunea prea inalta. Facia cu maioritatea comisiunei se afla o minoritate serenissima, care in camera va dá pe facia inaltele ei tendintie. —

Archiducele Albrecht, despre a carui mana si in Dalmati'a vorbiea Jozsika, a calatoritu la Franci'a, nu se scie, ca in caus'a diplomatica cu scrisóre autografa, cá respunsu la demonstratiunile pretinesci ruso-pruse, ori ca pentru cestiunea confinialoru militari, fiinduca archiducele nu vrea a se da granti'a la Ungari'a, ci a se tiené la imperiu, nu fara influentia. — Acum nu vru a fi de facia la decidera cestiunei, dicu diurnalele. —

Din sfer'a científica si literaria dela Bucuresci

primiramu actele, pe care le reproducemu si noi, nu cá una nouate surprindietória, pentruca planulu dlui Eliade de a da societatei academice una lovitura de mórte ne erá cunoscutu de multu, ci impartasimu aceste acte de smintéla publica numai pentru cá se damu si lectoriloru nostri ocaziune de a cunósce caus'a cea adeverata, pentru care societatea academica romana, pre langa cea mai curata vointia si silintia incordata a maioritatiei membriloru sei, sub presidiulu dlui Eliade in trei ani de dile, a facutu relative atatu de pucinu; éra insult'a ce arunca dn. Eliade in faci'a unei parti a natiunei romanesci inca o lasamu la apretierea natiunei intregi. . . . Éca actele!

„Domniei Sale domnului ministru secretariu de statu la departementulu cultelor si alu instructiunei publice:

„Domnule ministru!

„Cá presedinte alu societatei academice, pentru motive fórtu grave, inca din tómn'a trecuta, relative la numirea nouiloru trei membri, prin care s'au calcatu statutele, amu aratatu domnului fostu ministru, ca suntu decisu a-mi dá demisiunea din sarcin'a de membru si de presedinte alu acestei societati, si demisiunea fiindu dejá facuta, amu si anunciat'o colegiloru mei in ultim'a siedintia a sesiunei trecute, candu s'a celebratu apoteosea unui reposatu de ritulu unifu, la care n'au pututu asisti inaltulu nostru cleru si insusi domnulu ministru ce erau invitati, si din care crediu, dupa probele invederate ce amu, ca s'a si mai agravatu neinvoierea ce ecsista intre ministri.

Dupa staruintiele inse ale domnului M. Cogalniceanu, pe care ilu consideramu cá barbatu seriosu, fara a'lu prepune de coniventa la acelu scandalu, m'amu induplecatu a remané inca in aceea functiune pana la reinturnarea M. Sale prea inaltiatulu nostru Domnu. Tacu de modestie espresiuile multumitorie pentru mine si fulgerante in contra altor'a ate domnului Cogalniceanu onorabilulu meu colegu si discipulu cutediulu a dice.

Eri in adunarea generala a deputatiloru din 17 Decembre si memorabile pentru mine, candu domnulu Cogalniceanu respundeá, cá ministru in grav'a cestiune a evreiloru, si candu cá unu preocupatu patriotu, si sentinela neadormita, dá neinceatatu alarm'a, cá se ne speriemu cu totii, si se luamu aminte aratandu, ca aliantia, disa de sine israelita, este o putere; si pe candu eu abandonandu in tóte cate a fostu disu domni'a lui nefatigabilu in dóue siedintie, aplaudiamu din anima candu dicea ecsortandu-ne a ne dá man'a cu totii spre a congiurá si a preintempiná pericululu; atunci candu mai repetá, ca aliantia israelita este o putere, eu spontaneu si din fundulu animei esclamaui cu convictiune, ca nu este o putere, ci o

chimera! spre a arată, ca n'avemu a ne teme si a i dá adica curagiu, ca suntemu cu totii.

Nimicu, domnule ministru, nu mi s'a parutu mai strainu, mai vertosu candu me preparamu la rondulu meu, de pe tribuna, a arată multumirile mele domniloru ministri pentru cele operate cu atat'a sollicitudine, pentru ajutoriulu patrioticu ce invocá dela natiunea intréga, si dupa acestea se luminezu cesti'a dupa a mea putintia, puind'o pe a-deveratulu ei teremu, cá luminandu-ne pe noi insine mai antaiu se putemu luminá Europ'a si apoi a arată remediulu celu mai legitimu, cu degetulu in vederea tuturoru; nimicu nu mi se parú mai strainu, candu me vediu pe neasteptate apostrofatu cu unu tonu mai multu decatu animatu, care pe romanescu in pluralu se dice tóne, strigandumise, ca si chimera este o putere, cu ochii speriatu cá si candu ar' fi vrutu se arate, ca este formidabile!

Atunci, domnule ministru, pe candu imi inecamu espresiunea impresiunii naturale ce amu incercatu, si candu pentru decoru nu voieamu a respunde, ca in secolulu nóuesprediece: chimera nu mai este o putere decatu numai pentru cei smintiti (pentru ca pe domni'a sa ii scieamu cu totulu in starea normala), care nu-mi fú mirarea, candu printr'o aberatiune imi aduse aminte de o manta alba, unu ce uitatu de 22 ani!

Istori'a acestei mantale este narata de toti cronicii nostri, a fostu manta a unui ofieru de cavaleria ce mi s'a pusu pe spate dupa nisce sudori tropicali, in recel'a diminetiei.

De ar' fi fostu a mea, asiu fi crediut'o cá o toga romana intr'o epoca de regenerare, a careia albétia séu candóre representa starea nemaculata, prin care virulu este datoru a debutá in viet'i'a sociale. Nu sciu cum se califcu impucinarea mintii a acestui barbatu numitu Mihaile Cogalniceanulu, care se sperie atatu de candórea togei virile? Nu sciu déca ii lipsesce din tóga séu ca ii lipsesce tóg'a intréga? N'amu cunoscutu pana acum reulu (departe de astu locu) ce s'ar puté dice togophobia séu albophobia séu candore-phobie.

Pe langa acestea, fiinduca din mare disgratia amu auditu, ca din domni ministri ar' fi disu, ca cantarea cantariloru este o pamfleta, si fiinduca acésta calumnia intindenduse a datu manusie inemiciloru guvernului si apoi curagiu redactorului „Ghimpeleu” spre a-mi violá proprietatea literaria si a o batjocuri puindu-o intr'unu diurnalu pamfletariu de caricature, si fiinduca in totu sgomotulu acest'a scandalosu numai o scrisóre anonima din partea unei dame imi mai reaminte despre mant'a alba, cá si domnulu Cogalniceanu, imi da dreptulu a crede, ca aceea dama nu póte fi decatu a vre unei din demenele amice ale acestui viru togo-phob, ce turbéza inaintea a totu ce este nemaculatu.

Imploru, domnule ministru, ajutoriulu domniei tale, antaiu cá se primesci a mea demisiune de membru si de presiedinte alu unei societati, unde potu luá locu nisce individe togo-phobe si cari cá ómeni de litere tacésza saut'a scriptura intre pamflete.

Si alu doilea cá ministru alu culteloru se te grabesci in favórea mantuirei publice a rugá pe prea santiile sale archipastorii nostri se se milostivésca a citi ecorcismii séu molitfele St. Vasilie unoru ómeni ce pretindu cá archiereii ortodocsi se asiste la apoteos'a unui papistu si s'o recunósca.

Rugandu-te a dá publicitatii acést'a a mea demisiune, te rogu asemenea, domnule ministru, si gratiosulu meu domnu, a agredá incredintiarea despre inalt'a mea consideratiune si stima.

Domnule ministru!

Éta si scrisórea anonima din partea unei dame si citata in demisiunea mea, copiata cu tóte cacografiile ei.

„Amice!

„Cá o vechie admirátóre a poesiiloru tale amu cititu cantarea cantariloru ce ai dedicatu Marieloru Domnului si Dómei, si asia m'amu indignatu, ca de asiu fi avutu putere te asiu fi dara dupa ce s'a mai calmatu necesulu observandu, ca acésta opera este scrisa intr'unu jargonu latino-italiano-romanu m'amu consolatu, ca nu o va intielege nime si cu mahnire amu disu: acést'a este traducatoriulu desperatiei, suvenirului, laculu si tómei? acést'a este indreptatoriulu limbei nóstre, poetulu elegantu? . . . ? Se vede amice, ca mus'a ta a caditu. Ce felu! voiesci se flatesci pana la servilismu, voiesci se canti casatori'a Domnitoriului nostru, salutata de natiune cu entusiasmu, si imaginatiunea ta este atatu de secata, ca nu mai gasesci nimicu altu de chitu se copiezi fara rusine cantarea cantariloru lui Solomonu? Apoi nu ai a-

vutu atat'a rationamentu se vedi, ca autorulu acelei opere mistice, erá cuprinsu de delirulu sensualismului candu a scris'o? Déca aveai de gandu se ne tractezi cu o asemene aberatiune, pentru ce n'ai facut'o inca mai complecta, adornand'o cu'ceva din apocalips? Ce! asia a imbetraniu mus'a ta, ca nu-ti mai produce nici o inspiratiune? Déca este asia, amice, lasati lira invecchita se devina alu arahnei rasboiu.

Si nu te mai face ridiculu acum la finele carierei tale, nici cá poetu nici cá omu de statu, fiinduca mai tóte scrierile tale din urm'a epocii din 1848 au datu probe, ca mant'a alba a produsu in spiritulu teu efectulu camasii lui Hercules de amant'a lui Dejanin'a (cetesce Dejanira).“

Dupa cacografiile cá: chitu, chindu, rasboi, imaginatiune, cariera, camasi etc. se vede lips'a de educatiune, séu instructiunea sarsailésca ce pretinde a fi literata si plina de gustu.

Onorabili delegatiuni a societatei academice.

Dupa cateva abateri si calcari ale statuteloru si regulamentulu acestei societati, si dupa necumpanit'a séu ecsagerat'a espresiune de apoteose ce a provocatu protestulu tacitu alu inaltiatului cleru si alu dlui fostu ministru de culte, ce s'a crediutu datori loru insu-si de a nu asistá la acésta apoteosa, urmandu a mea demisiune in ultim'a siedintia a sesiunii anului curentu; pre care -mi amu retras'o pana la returnarea M. Sale prea inaltiatului nostru Domnu, spre a vedea mai in urma, cum s'ar putea repará necuviintiele.

Supravenindu acum in urma, dupa cum ve veti convinge din procesele verbali séu debaterile adunarei generale a deputatiloru reulu incurabile alu reu alesului nou membru M. Cogalniceanulu ce din disgratia este posedatu de duchulu necuratu alu togophobia, séu a turbarei despre cele candido si nemaculate;

Fuiu nevoitu, onorabili mei colegi, a-mi dá demisiunea mea definitiva, a carei copie se alatura aici spre a se depune la dosaru, si veregu a face cunoscutu onorabililoru membri in genere despre acésta impregiurare, comunicandule simtiemintele mele de dragoste, si marile si legitimize sperantie ce amu in Dumnedieu si in natiune, ca preste curendu éra si ne vomu intruni inaintea atrilului unei adeverate academie romane si pure ortodocse.

Candu unu edificiu anuncie ruina, se cuvine cá toti intieptii se se retraga spre a prevedea despre reedificarea si afirmarea lui.

Acésta institutiune conceputa de mai nainte in sinuri calduróse si in adeveru romane si prin minti organizátorie, avú disgrati'a de a intrá pre mane neincercate, si a se ecsecutá de nisce capete slabe, in nisce dile pline de pecate.

Speru in Dumnedieu, ca barbatii in mintea caror'a s'a conceputu acésta inalta salutaru si nationale idea, voru fi chiamati a pune fundamentale adeveratei academie pre pamentulu Romaniei, si conduse de spiritulu evangheliei si ortodocsiei, care va alungá tóte duchurile necurate*).

Salutare fratiésca, si la revedere spre a salutá resaritulú sórelui ortodocsiei revestiti in togele candido ale romanismului. —

Dupa „Tromp. C.“ I. H. R.“

Publicamu aici cuprinsulu unei brosiure anonime, importanta si de mare interesu, ivita de curendu in limb'a francesa in Parisu, intitulata:

„La question des Israelites en Roumanie.“ Paris, Librairie A. Frank, 67. Rue Richelieu, 1869.

Iubitorii de adeveru, inteliginti si cu anima de crestinu in genere, ér' in parte romanii, speramu, ca voru pripí cu barbatia se o cerceteze si cu totu zelulu si entusiasmulu moralu voru da man'a cu persón'a, ce cugetá si se osteni a-si manifestá

*) Credemu cá suntemu prea bine informati, déca sustienemu, ca in siedintia privata, in care s'a cititu mai antaiu discursulu dlui Papiu spre a fi apretiatu de colegii sei, dn. Eliade nu numai cá nu a facutu nici unu felu de oserbatiune de ortodocsia, ci din contra elu a fostu celu d'antaiu, carele a felicitatu pe dn. Papiu; éra apoi natiunea scie, ca in siedintia publica totu dn. Eliade sculanduse de pre scaunulu seu de presiedinte, a esclamatu cu emfase:

„Domniloru, astadi e diu'a cea mare, in care se eternisa memori'a lui George Sincaiu, unulu dintre cei mai mari romani, martiru alu romanismului. Se traiésca Romani'a!“ R.

cugetarile salutarie ómenirei intregi in contra planurilor infernale, urdite de sferematorii de fericirea neamuriloru, spre indestularea nesatiului loru celu odiosu si marsiavu.

„Intre multimea cestiuniloru politice esterióre ce totu mai astépta o solutiune si turbura din candu in candu opiniunea publica, mai este un'a asupra careia, de catuva timpu, fórte i atrage atentiunea, precum: a israelitiloru din Romani'a.

Se scie la ce plangeri amari a datu ea ocase. Guvernulu romanu, fiindu acusat de israeliti de persecutii relegiöse, dede a se aperá cu vietuine in contra unei imputari, celu raniea aduncu; protestatiile lui inse de felu n'au fostu ascultate.

Opiniunea publica mereu instigata de a tiené parte persecutatiloru — la parere — a osenditu pe romani, fara se cerceteze cuus'a de aprópe. Se cadea, celu pucinu érá logicu, a luá buna cunoasciinta, mai inainte de a se pronuciá asupra unei cestiuni de acésta natura. N'a facutu asia, si astadi inca se póte dice, ca nu e cestiie mai reu cunoscuta in strainatate decatu a israelitiloru in Romani'a.

Pres'a, a careia cadere este de a luminá opiniunea publica, de locu nu si a implinitu datori'a in acésta impregiurare.

Organele principali ale publicitatii europene nu numai n'au crediutu de datoru a se incredintiá pe deplinu de finti'a adeverulu, ci inca din tóta puterea i a placutu se dè crediementu ideelorulu celoru mai retacite asupra situatiunii israelitiloru din Romani'a, primindu despre acestu sujetu troae de deprese, de corespondentie, de comunicatii, candu pana in fundu neecacte, candu necomplete si totu suspecte, din partinire catra israeliti si rea vointia pentru romani.

Ce e dreptu multe diuaria doriea din sufletu se fia drepte si nepartinitórie, si ar' fi fostu de totu dispuse se scóta din amagire pe publicu, de ar' fi cunoscutu adeverulu. Din nenorocire, in diu'a de astadi, tóte se facu cu repediune, cele bune cá si cele rele, chiaru causele ce ceru o cercetare mai cu deameruntulu trecu atatu de rapede, ca nu remane timpu de a se ocupá cineva, decatu de acele ce deadreptu privescu interesele de facia. Apoi mai este anevointia de a se insciintiá cineva bine despre lucruri petrecute intr'unu locu relativu pucinu cunoscutu in Europ'a, precum e Romani'a; fara a vorbí de felurite alte impregiurari, ce le vomu face cunoscute, si cari fórte multu au contribuitu a schimbá opiniunea publica asupra adeveratei situatiuni a israelitiloru in Romani'a. Acestia, de ecsemplu, éreau cei d'antai, cari se interesá a pitula adeverulu pentru cuvinte ce mai incoló voru fi espresu. De o alta parte, guverniale totu mereu preschimbate in Romani'a, se póte prea bine, cá cu vóia séu fara vóia, nu pucinu, asemenea se fi contribuitu a se potoli lumin'a adeverulu. Ori-si-cum romanii au fostu victime acestei necunoscintiie; cari vediuura redicunduse asupra-le multi amici, pe care acelesi acusatii repetite fara fine ii bagasera in valmasieli.

Aici brosiur'a se opresce, cá se faca nesce alusiuni politice, privitórie la cestiiea jidoviloru, ce ar' intunecá sujetulu; doritorii curiosi potu cercetá tecstulu de plinu. Venimu la rondu.

Multimea jidovimeii nevalita in Romani'a este de prin locurile limitrofe: Galiti'a si Rusi'a. Causele acestei stramutari neincetate suntu multe. In genere midulócele despre hrana suntu cu multu mai lesne de a le avé in Romani'a, decatu in Galiti'a si provinciele invecinate ale Rusiei, cá cele mai indesate de jidovime. Romani'a e mai pucinu populata decatu partile limitrofe, isvórele de hrana suntu aici cu multu mai imbelsugate, mai superióre si lesne de dobenditu, póte cineva traí acolo mai lesne.

Vine apoi recrutati'a, ce adesea calca si pe jidovi, in partile ce citaramu; de care ei fórte se temu. Disciplin'a militaria, vietuirea in casarme de a valmá cu crestinii, hran'a, costumulu scl. fórte contrarii datineloru si credintieloru, ii indémna-se-si caute scaparea in alta parte.

In Romani'a servitiulu militariu, dupace ca e mai scurtu, e si mai domolu. Apoi, sub cuventu de straini, prin protectii si midulóciri de ale loru se scapu si de acésta. Prin violeniele loru si totu felulu de marsievii se facu lesne suferiti romaniloru. Acestea cu altele facu, cá tóte lesinatulele jidovesci si altele din universu se se indeseze aici. Se mai scimu, ca prin partile, dupa unde fugu jidovii, suntu cu multu mai apasati decatu pamenteni, cu scopu de a risipi multimea ce ii innéca, candu in Romani'a nu gasescu nici bariera, din contra imbracisare si totu felulu de inlesniri, spre hrana si specula. Care dara le e persecuti'a din

partea romanilor? Aceea, ca nu i lasa de a le cutropi totu?

In Rusi'a le impun platii preste mesura si cuviintia, curatu ca se aiba dreptu de a purta barba si pletele rescute in form'a sfrederului. Une ori suntu siliti prin politia a-si taiá perulu cá tóta lumea. Alte ori le e opritu costumulu ce portá in Galiti'a si in Romani'a; adesea le inchidu sinagoge, apoi ii jefuiescu de bani, cá se aiba voia a le mai deschide scl. (in capital'a Moscú'a nu e er-tatu pitioru de jidanu, precum si in alte orasie proprie ale Rusiei. r.). Acestea ei nu le numescu de persecutia, ca nu cutéza nici se se planga, pentruca n'au cui, ca-ci suntu generale. De ar' fi altfelu, apoi de ce fugu de pe acolo? Pentruca i uidiuescu, au gasitu Romani'a, care i protege, „pamentu fericitu, dar' tier'a órba, locuita de fintie — sui generis!“ (!)

Inca unu casu, ce merita a fi consideratu. Jidovulu, deprinsu din vechime a se privi de calatoriu, patri'a lui e in totu loculu si nicaiurea, se stramuta mai lesne decatu oricine altulu. Dintre natiunile europene, cea germana are cea mai mare aplecare de a emigrá, precum vedemu, inse de multe ori -si aduce aminte de loculu natalu, unde a copilaritu, a crescutu scl., i se face doru si se mai reintórce; jidanulu nu e asia; perspectiv'a de afaceri (gescháfturi) materiale: de a aduná bani, lu face nici se gandéscu la lucruri de acésta natura, si éca motivulu de a se totu stramutá lesne, unde ei vine mai bine. Apoi, ras'a jidovésca are o aplecare stramosiéscu si nebiruita la afaceri nelegitime, precum si catra o multime de specule merunte, celu inlesnescu de a minti si a insielá, precum: profesiunea de samsariu, de precupetiu, de geambasiu etc., fara a vorbi de alte profesii rusinóse si contrarii moralei publice, ce jidovii mai ca le au de monopolu. E lesne de intielesu, ca intr'unu locu, cá Romani'a, unde lipsescu capitaluri (banc'a nationale) usura (camatuescu): imprumutarile cu bani le aducu mari averi, si unde legea de „comerciu liberu“ nimicu nu se mai marginescu, aici jidovulu gasescu locu de a profesá ce i e lui mai dragu. Vine apoi toleranti'a, si éca motivele principale ale concentrarei jidovimeii in Romani'a. Cine nu prevede planulu de a face Romani'a posesie jidovésca, ér' pe romanu alu sterge din cartea natiiloru, si apoi poftescu cá elu, romanulu, se nu intieléga? — Ince-teze cu mintiunile de „persecutii relegióse“.

La rondu cu cele dise mai este ceva, cu multu mai puternicu, ce explica miscarea anti-jidana in Romani'a; ce se prefacu, ca nu intielegu, e desvoltarea mintii poporului si a sentimentului nationalu. La antai'a vedere, acést'a are aeru de unu paradoxu: pune la indoiéla, dar' e adevéru si ealtu: Tractatulu dela Parisu reproducu in Romani'a o schimbare gigantica. Pactulu, conventi'a européna reconstituindu tier'a pe base nóue, resulta de aici legi si institutii, ce modificara aduncu spiritulu publicu. Celu d'antaiu lucru, ce se vede in cursulu afaceriloru in Romani'a dela introducerea regimului constitutionalu, este marea desvoltare pana astadi neaudita a vietiei politice.

Cei doispredece ani ai acéstu regimu in Romani'a n'au adusu cu sene, in intielesu de imbunatatiri materiale, rezultatele ce se asteptau, si suptu acestu reportu au urmatu multime de tanguiri si baneli in contra starei nóue de lucruri. Caus'a inse n'a fostu decatu fatalitatea, cá nóuele institutii se cada in mani de ómeni fara calitatile cerute de a le conduce, eesercitati in deprinderile invecchite ale trecutului.

Romani'a de odata cu tractatulu de Parisu, de ar' fi avutu norocirea se cadia in mani de ómeni cu bune cugetari, harnici si energici, amu fi fostu scutiti de cercarile amari causate tieriei de regimulu caditu la 11 Februaru 1866. Cu tóte impedecarile lucruriloru de a puté progresá dupa cum se sperá, n'a urmatu totu asia si cu actiunea intelecutuale, ci, precum amu disu, a facutu mare inaintare; miscarile populare de mai multe feliuri marturisescu adevérule; incepe a se pricepe, ca o natiune, ce va se traiéscu, **insa** trebuie se aiba grigia de afacerile sale. Despre multe s'ar puté spune, cu constatare, ca romanii au astadi sentimentu nationalu si sentiulu vietiei politice multu mai desvoltatu, cá in trecutu. In cestiunea de astadi a jidoviloru, cu care amicii loru zelosi speculéza ai identificá cu romanii in drepturi si prerogative, vedemu pe romanu manifestandu-si superarea naturale si legitima, ce le inspira perspectiv'a dilei, de a se

vedé, in scurtu timpu, nebusiti in propriulu loru pamentu de nevalirea rasei jidovesci. (Va urmá.)

In sfer'a politica facu buna impresiune actulu impartasitu in camera de min. Cogalniceanu, ca solulu anglesu insarcinatu de regimulu seu a dechiaratu Portii, cumca Marea Britania recunósce oficialminte pe viitoriu numirea „Romani'a“ in locu de „Principatele dunarene“ si se spera asemenea si dela celelalte poteri garante.

Bucurescii dederu unu balu splendidu Dumineca in onórea Princesei si in ajunulu de anulu nou va fi balu de curte. —

Din afara. Spani'a primi oficialu, ca ducele de Genu'a nu primescu tronulu, ér' prospectele de republica se totu marescu. — In Madridu ér' se tienu unu meetingu de republicani. —

In Itali'a diferenti'a intre papa si rege se face acuta din cauza, ca decretule papii condamna pe instrainatorii averiloru besericeii, si regimulu italianu dede o nota catra reprezentantii sei, cá se informeze pe cabinete, ca regatulu va tiené tare de nejnignirea relatiuniloru presente. —

Dela conciliu de Rom'a se scrie, ca in a 4-a sied. din 28 Dec. episcopulu Strossmayer a tienutu o cuventare fórte decisa in contra apucatureloru jesuitice, dicundu, ca elu apara beseria'a in contra uneltiriloru acelor, cari o amenintia in demnitatea ei, — si chiamatu la órdine dise: „Unu episcopu are a asculta numai de vocea consciintiei. Beseria'a lui Ddieu e amenintiata de jesuiti si eu m'amu redicatu se o aperu“. scl. Acum se telegraféza, ca s'a incercatu unu atentatu asupra vietiei lui Strossmayer, inse fara succesu. — Diurnalele scornescu multe si neadeveruri, pentruca „Univers“, organu ultramontanu, inca lauda cuventarea lui Strossmayer, ca a fostu in sensulu besericeii. —

In Franci'a ministeriulu Ollivier, depunendu juramentulu, s'a dechiaratu pentru latirea libertatiloru si pentru decentralizare. A cassatu censur'a pentru diurnalele straine, ce vinu in Franci'a. In siedinti'a din 10 Ianuariu dechiará Ollivier, ca trebuie a se constitui unu guvern nationalu, urmandu calea progresului, pentrucá democrati'a francesca se lu póta realisá fara violentia: libertate fara revolutiune!

In senatulu Franciei min. Daru raspunde la interpelarea despre conciliulu dela Rom'a, ca guvernulu actualu se multumesce cu atitudinea conciliului urmatu pana acum. —

Sveti'a si Dani'a tramitu memorandu la Parisu si Vien'a in caus'a danésa, implinirea pazei de Prag'a, in contra Prusiei, ca aliata a Rusiei. — Turci'a tramite trupe preste trupe la Trebinje in apropierea bochesiloru, precum si catra Bulgari'a si Serbi'a. — In Dalmati'a crivoscianii ér' incepu a ilude probele de supunere, pretindendu amnestia si pentru crime private si totu feliulu de desdaunare. Trecuramu dar' in anulu 1870 intre impregiurari ingrecate de evenimente. —

Varietati.

— Mediculu de dinti Ch. Dr. d. de Máthé emer. c. r. medicu-asiententu de dinti la curtea din Vien'a vine pe 2—3 septemane si in Brasiovu. —

— Junimea romana studiósá in Vien'a serbá ajunulu anului nou 1870 in 31 Dec. st. v. in palatiulu „Schönborn“ Josefstadt la 7 óre, invitantu la participare. Noi raspundemu cu anim'a si spiritulu; anima se afla deschisa a imbraciosia asemeni serbari nationale, ér' spiritulu ni se afla in midiu-loculu bravei si activei junime, simtiendu si serbandu impreuna. —

— Junimea teologica romana din seminariulu gr. unitu din Gherl'a, -si serba siedinti'a publica de deschidere a societatei sale „Alexi-Sincaiane“ in 1-a Ianuariu st. v. 1870, la care invi-

tase pre intréga inteligenti'a romana interesata de scopulu sublimu alu societatei. —

— Din Naseudu audimu, ca sedri'a séu tribunallulu justitiei va remané in districtu, mai adaugunduse comune mai multe din tienutulu Bethleannului, ér' cerculu Monorului se va dá altui comitatu. —

— Reportulu an. despre gimnasiulu din Naseudu cuprinde statulu profesoralu, planulu institutiunei, clasificarea etc. In VI clase se aflara la finitulu an. tr. 120 studiosi: 102 gr. uniti, 17 gr. or. toti romani, si unu germanu. Bibliotec'a in 404 opuri are 794 tomuri. Instrumente fisicali 61, modele de cristalu 50, mape, atlase si incepute! de alte colectiuni. —

— **Junimea** romana studiósá din Oradea mare avendu inaintea ochiloru partinirea caldúsa a on. publicu romanu, dovedita in modu evidentu cu ocasiunea a orice intreprinderi ale sale, in acést'a firma sperantia se constitui si estu-timpu intr'unu comitetu pentru arangiarea unui **balu nationalu romanescu** — sub presidiulu Il. Sale d. Ioane Siorbanu — in 27 Ianuariu 1870 in favórea tineriloru romani pauperi, la care este invitatulu cu tóta onórea intregulu publicu romanu.

Generositatea marinimosiloru contributori spre acestu scopu filantropicu va face, cá multele neajunsuri, cu cari are de a se luptá cea mai mare parte a tenerimeii romane, in catava se se mulcomésca si se-si póta continuá pre unu timpu carier'a inceputa, fara de a intempina pedece.

Comitetulu arangiatoriu.

Responsuri; Asc. Vomu primí; reu ai facutu, ca ai tacutu si pana acum. Orce ne apasa pe nedreptu trebuie datu la lumin'a publicitatii, cá opiniunea publica se nu remana in retacire din caus'a indiferentei taceri séu a neinformarei. — M. M. De unde potemu sci, ce ve dóre, déca nu ve descoperiti plagele? Aduceti fapte, fapte de succesele luptelorú séu de anarchic'a tractare.

Nr. 1/1870.

3—3

Publicatiune.

Dela subscribulu notariu reg. publicu cá comisariu judeciale se publica prin acésta, ca in poterea aplicandei incl. mrgistratu, cu datu Brasiovu 18 Dec. 1869 Nr. 8138/civ., prin licitatiune libera se va vinde la celu ce va dá mai multu, cas'a domnului Ludovicu de Langendorff din piat'a terglu graului Nr. protocolulu funduariu 100.

Spre scopulu acesta se deflege si concede unu singuru terminu, adica 18 Ianuariu an. 1870, la 11 óre inainte de prandiu, in cas'a din terglu graului Nr. 559, care se va licitá.

Voitorii de a licitá si cumpera se invita cu acelu adausu, ca facare licitatoriu are se depuna in banigata séu chartie de pretiu unu vadiu de 50% din pretiuiu strigarei, care este de 20.060 fl. si ca conditionile licitatiunei se potu vedé de adi incolo in tóta diu'a sub órele oficiulu la subscribulu.

Brasiovu in 3 Ianuariu 1870.

Notariu regiu publicu
Carol Conrad,
cá comisariu judecat.

Publicare.

Mora de faina usióra cu 3 róte din Tohanulu vechiu, dimpreuna cu cladirile tienetórie de ea, precum casa de locuitu, grajduri, gradina din pregiuru, si livadia se da in arenda pe unulu séu mai multi ani, cu conditionile cele mai favorabile.

Doritorii de a arenda si potu trage informari mai de aprópe in cancelari'a subscribulu.

Ioșif Puscariu,

advocatu provinc.

3—3

Strat'a Scheiloru Nr. 103.

CURSURILE

la bursa in 14 Ian. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 80	cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 „ 50	„ „
London	—	—	123 „ 20	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	60 „ 30	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	70	„	40	„ „
Obligatiunile rurale ungare	79	„	—	„ „
„ „ temesiane	77	„	75	„ „
„ „ transilvane	75	„	50	„ „
„ „ croato-slav.	83	„	50	„ „
Actiile bancului	—	—	740 „	„ „
„ creditului	—	—	262 „ 10	„ „

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU,

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU,